

รายงานการอบรมโครงการ

เรื่องการจัดการฟาร์มแพะของเกษตรกรรอบพื้นที่ทุ่งใสไซ

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2565 9.30-16.30 น.ณ บริเวณห้องประชุมสำนักงานพัฒนาพื้นที่ทุ่งใสไซ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี

การดำเนินงานโครงการจัดการฟาร์มแพะของเกษตรกรรอบพื้นที่ทุ่งใสไซ (กรณี กลุ่มเกษตรกรบ้านเหนือ น้ำ ต่าบลพุมเรียง อำเภอไชยา ภายใต้โครงการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ทุ่งใสไซ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เข้าสู่การเป็นต้นนวัตกรรมที่ยั่งยืน ในรูปแบบนวัตกรรมการเกษตร ประมง และอาหาร เพื่อสังคม สู่ BCG Model

เริ่มพิธีเปิดโครงการจัดการฟาร์มแพะและการเกษตรรอบพื้นที่ทุ่งใสไซ เวลา 9.30 น.

โดย นายศุภชัย รักวงศ์ รักษาการหัวหน้างานสำนักงานพัฒนาพื้นที่ทุ่งใสไซ กล่าวเปิดโครงการ การต้อนรับ ดร.บดี คำสีเขียว อาจารย์คณะนวัตกรรมการเกษตรและประมง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะรอบพื้นที่ทุ่งใสไซ

โดยดร.บดี คำสีเขียว แนะนำวัตถุประสงค์โครงการอบรม การจัดการฟาร์มแพะของเกษตรกรรอบพื้นที่ทุ่งใสไซ กรณี กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะบ้านเหนือ น้ำ ต่าบลพุมเรียง อำเภอไชยา จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งผู้เข้าร่วมงาน ตอรับยินดีและส่งเสริมเป็นพื้นที่นวัตกรรมทางการเกษตร ประมง และอาหารเพื่อสังคม

โดยสรุปได้ดังนี้ การเพาะเลี้ยงแพะมีการกระจายการเลี้ยง ทั่วประเทศและต่างประเทศ พื้นที่ที่มีการเลี้ยงในประเทศ นิยมเลี้ยงในภาคใต้ ทั้งตอนบน ตอนล่าง และสุราษฎร์ธานี มีฟาร์มของเกษตรกรต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่มาตรฐานการเลี้ยง งานวิจัยที่สามารถให้การเลี้ยงแพะประสบความสำเร็จ ลักษณะการเลี้ยง สุขภิบาล มาตรฐานฟาร์มเลี้ยง

หลักการผลิตแพะแบบตลบวงจรมีแนวโน้มสถานการณ์การเลี้ยงในประเทศที่เพิ่มผลิตที่มากขึ้นทุกปี โดยมีความคาดหวังปริมาณความต้องการแพะเนื้อเพศผู้ที่สมบูรณ์ และแพะนม สำหรับเกษตรกรคนไทยมุสลิม มีอัตราพาะเนื้อ 13.1 ตัวต่อครัวเรือน และแพะนม 15 ตัวต่อครัวเรือน ซึ่งมีอัตราการบริโภคทั่วประเทศ 81,443 ตัว ภาคใต้ 74,121 ตัว/ปี

กระบวนการการไหลเวียนแพะเนื้อในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน มีการจัดการต้นน้ำ(มูลค่าเนื้อ, ต้นทุน, ค่าคอกพัก, การจัดการระหว่างพาะในคอก) กลางน้ำ (ค่าขนส่ง วัสดุ) และปลายน้ำ มูลค่าแพะเนื้อ ค่าเชือดชำแหละ แปรสภาพ ค่าทำอาหารพร้อมบริโภค)

วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของตลาดในภาคใต้ตอนบน

จุดแข็ง

1. มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์
2. ต้นทุนการผลิตต่ำ
3. ผลพลอยได้จากการเกษตร เช่น อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม
4. พื้นที่ปลอดภัย
5. มีหน่วยงานที่มีศักยภาพในการทำการศึกษาค้นคว้าการผลิตสัตว์
6. ที่ตั้งในจุดที่มีการคมนาคมขนส่งสะดวก

จุดอ่อน

1. เกษตรผู้เลี้ยงแพะรายย่อย มีอายุมาก มีการศึกษาน้อย
2. ต้นทุนผลิตต่ำ
3. ผู้เลี้ยงเป็นเกษตรกรรายย่อย ทำให้รวมกลุ่มยากต่อการควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิตเป็นพื้นที่ปลอดภัยโรค
4. มีการใช้พื้นที่เกษตรกรรมยังไม่เต็มประสิทธิภาพ
5. ยังไม่มีเกณฑ์มาตรฐานการซื้อขายแพะ
6. ยังไม่มีโรงฆ่าในแต่ละพื้นที่
7. มีการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อแพะและนมแพะน้อย
8. ขาดการประชาสัมพันธ์การสร้างค่านิยมในการบริโภคเนื้อแพะและนมแพะ
9. ขาดการนำงานวิจัยที่มีอยู่ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

โอกาส

- 1.ความต้องการผลิตภัณฑ์เนื้อ-นมแพะที่มีคุณภาพ ปลอดภัย
- 2.เศรษฐกิจโลกปรับตัว
- 3.เทคโนโลยีด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์
- 4.เกิดกระแสความต้องการสินค้าจากปศุสัตว์อินทรีย์
- 5.เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต

อุปสรรค

- 1.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิต เช่น น้ำท่วม
- 2.มีภาวะวิกฤติใหม่ๆ เช่นการเงิน โรค ภัยธรรมชาติ และความเสถียรภาพเศรษฐกิจและสังคม
- 3.ประเทศกำลังพัฒนารอบข้าง เช่นพม่ามีศักยภาพในการผลิตการขึ้น
- 4.ภาวะวิกฤติด้านราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ อาทิ ยางพารา ส่งผลให้ราคาสินค้าด้านปศุสัตว์
- 5.ผู้บริโภคมีการปรับทัศนคติในเรื่องการบริโภค

ต่ำ

ปัจจัยด้านการตลาดแพะของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงรายย่อย

- 1.ศึกษาช่องทางการตลาดแพะ
- 2.เพิ่มช่องทางการขาย
- 3.เพิ่มปริมาณการบริโภคเนื้อแพะในวงกว้างมากขึ้น
- 4.เพิ่มความร่วมมือของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- 5.แสวงหาผู้รู้ นักวิชาการ นักการตลาด มาช่วยในการตลาด
- 6.เพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าด้วยการแปรรูปผลิตภัณฑ์

**การนำผลงานวิจัยการใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อเป็นต้นแบบ
การเพาะเลี้ยง**

- 1.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงแพะอำเภอกาญจนดิษฐ์ (กลุ่มท่าทอง)
- 2.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะบ้านกรูด อำเภอกาญจนดิษฐ์
- 3.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงแพะ อำเภาศรีรัตนนิคม
- 4.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภท่าแซะ จังหวัดชุมพร
- 5.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา
- 6.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภากลาง จังหวัดภูเก็ต
- 7.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภคลองท่อม จังหวัดกระบี่
- 8.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภอ่าวลึก จังหวัดกระบี่
- 9.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภอลิขล (ตำบลสี่ขีด) จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 10.กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงแพะในอำเภหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ร้านอาหารขายเมนูแพะที่มีศักยภาพสามารถรองรับผลิตภัณฑ์จากแพะในพื้นที่ ตลอดจนตัวแทน
การตลาดแต่ละจังหวัดเพื่อจำหน่ายในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

